

Minuta
ședinței comune a GTL Control HIV/SIDA/ITS, GTL Control TB și GTL mixt HIV/TB

Data: 10 iunie 2026, ora 13:00

Locul ședinței: on-line (zoom meeting)

Participanți:

1. Iurie Climașevschi, coordonatorul PN HIV
2. Valentina Vilc, coordonatorul PNRT
3. Marcel Gherghelegiu, UCIMP DS
4. Svetlana Popovici, UCIMP DS
5. Alexandr Dascalov, UCIMP DS
6. Svetlana Maciuca, UCIMP DS
7. Veronica Zorila, UCIMP DS
8. Nicolae Ivanov, IP UCIMP DS
9. Doina-Maria Rotaru, CNAM
10. Angela Cojocaru, CNAM
11. Ecaterina Noroc, Programul Național HIV
12. Tatiana Costin, Programul Național HIV
13. Tatiana Cotelnic, Programul Național HIV
14. Irina Barbîroș, Administrația Națională a Penitenciarelor
15. Sergiu Gherman, Centrul PAS
16. Sabina Țarălungă, Centrul PAS
17. Veaceslav Mulear, AO GENDERDOC-M
18. Ruslan Poverga, AO Inițiativa Pozitivă
19. Alina Cojocari, AO Inițiativa Pozitivă
20. Constantin Cearanovschi, AO Inițiativa Pozitivă
21. Oxana Rucșineanu, AO SMIT
22. Feodora Rodiucova, AO Speranța Terrei
23. Igor Chilcevschii, LPTH
24. Marina Mihailova, PMS
25. Vitalie Rabinciuc, AO PULS Comunitar
26. Liudmila Hmelevschi, controlul HIV, regiunea de est
27. Ana Ciobanu, consultant național
28. Margarita Preachina, Speranța Terrei
29. Janna Vilhovaia, Alianța pentru Sănătate
30. Silvia Stratulat, Secretariatul CNC
31. Adelina Sochirca, Secretariatul CNC
32. Corina Maxim, consultant internațional
33. Corina Răilean, consultant KAP

Scopul ședinței:

Ședința a avut drept scop avansarea dialogului tehnic asupra elaborării proiectelor Planurilor de tranziție și sustenabilitate HIV și TB, precum și asupra elaborării Cererii de finanțare a Fondului Global pentru perioada 2027 - 2029, prin examinarea intervențiilor și bugetelor preliminare, discutarea feedbackului transmis de echipa Fondului Global și stabilirea ajustărilor necesare pentru pregătirea următoarelor versiuni ale documentelor.

Moderator ședință: Silvia Stratulat, Secretariatul CNC

Dna Silvia Stratulat, Secretariatul CNC TB/SIDA, a deschis ședința și a mulțumit membrilor GTL și partenerilor pentru participare. A subliniat că procesul de elaborare a Cererii de finanțare se afla într-o etapă avansată, însă exista o întârziere față de calendarul inițial, iar timpul disponibil pentru definitivarea documentelor este limitat. A reiterat necesitatea unui proces transparent și participativ, dar și importanța menținerii consecvenței deciziilor deja discutate, astfel încât revenirea repetată asupra unor subiecte să nu afecteze respectarea termenelor.

În continuare, Dna Stratulat a rugat reprezentanții IP UCIMP DS să prezinte rezultatele discuției tehnice desfășurate în ziua precedentă cu echipa Fondului Global.

Subiectul # 1	Context și dezbateri (opțiuni/propuneri din partea participanților)
Prezentarea feedbackului Fondului Global asupra proiectului Cererii de finanțare HIV/TB 2027 - 2029 și examinarea ajustărilor necesare	DI Marcel Gherghelegiu, IP UCIMP DS, a informat membrii GTL că discuția cu echipa Fondului Global a fost intensă și detaliată. Unul dintre cele mai importante subiecte a vizat sistemele informaționale HIV și TB. Fondul Global a exprimat rezerve serioase privind continuarea finanțării activităților respective în forma și la nivelul bugetar propus, solicitând informații concrete privind investițiile realizate până în prezent, rezultatele obținute, etapele rămase, costurile necesare pentru finalizare și asumarea ulterioară de către stat a costurilor recurente. S-a solicitat revizuirea activităților și formularea unor justificări clare privind necesitatea finanțării, rezultatele așteptate și valoarea adăugată a investițiilor. Dna Veronica Zorilă, IP UCIMP DS, a prezentat propunerile FG aferente intervențiilor de prevenire HIV, și a menționat că FG a apreciat orientarea spre tranziția progresivă a serviciilor către finanțarea națională și CNAM, solicitând însă utilizarea unor estimări bugetare realiste și integrarea tuturor elementelor în aceeași logică programatică și bugetară. S-a recomandat ca fiecare intervenție să fie prezentată „cap-coadă” - serviciul propriu-zis, costurile, eventualele activități de costificare și dezvoltare a mecanismului de finanțare, precum și modalitatea și anul preluării din surse naționale. În ceea ce privește acoperirea populațiilor-cheie, Fondul Global a sugerat examinarea posibilității unei acoperiri mai mari pentru grupurile cu prevalență HIV de peste 10%, în special persoanele care utilizează droguri injectabile și BSB, fără ca această recomandare să fie ca o condiție obligatorie. Pentru pachetul suplimentar destinat BSB, activitățile de costificare și tranziție către CNAM trebuie să fie integrate direct în intervenție. Aceeași abordare a fost recomandată pentru terapia de substituție, PrEP, serviciile furnizate prin vending și alte intervenții de prevenire. În ceea ce privește lenacapavir, s-a atras atenția că prețul estimat în proiect era prea optimist și trebuie utilizată o estimare realistă, cu posibilitatea planificării unui număr mai redus de beneficiari în primul an și extinderii ulterioare, în funcție de evoluția prețului.

	Cu privire la traininguri, Fondul Global a comunicat că instruirile nu sunt o prioritate pentru GC8, această abordare fiind aplicabilă atât pe componentele HIV și TB, cât și instruirilor destinate sectorului medical sau societății civile. Activitățile de instruire pot fi menținute în grant numai dacă sunt argumentate riguros, inclusiv prin indicarea problemei pe care o soluționează, grupului-țintă, rezultatului așteptat, alternativelor analizate și preluarea acestora după încheierea finanțării FG. Comentariile legate de diagnosticul de laborator au fost prezentate de Dna Svetlana Popovici, IP UCIMP, care a menționat că pentru autotestarea HIV, s-a recomandat evitarea formulării generale „pentru populația generală” și descrierea mai exactă a grupurilor și mecanismului de acces, inclusiv populații-cheie, persoane cu risc și persoane care se adresează voluntar. S-a recomandat consolidarea activităților fragmentate de diagnostic de laborator într-o structură mai coerentă. Pentru evaluarea calității laboratorului s-a solicitat indicarea evaluărilor precedente, justificarea repetării acestora și mecanismul de finanțare ulterioară. Totodată, testarea genotipică pentru rezistența HIV a fost apreciată drept intervenție cu prioritate redusă și urmează să fie păstrată numai dacă poate fi justificată prin necesitatea clinică pentru pacienții cu rezistență la schemele de linia I și II și necesitatea selectării tratamentului de linia III. Dna Popovici a prezentat și comentariile privind tratamentul, îngrijirea, suportul și managementul programului. Pentru procurarea medicamentelor s-a solicitat includerea activităților privind revizuirea mecanismelor de achiziție și a cadrului normativ necesar asigurării accesului sustenabil la produse. Pentru serviciile de bază și pachetele suplimentare, activitățile de implementare, costificare și tranziție urmau să fie grupate în cadrul intervențiilor corespunzătoare. Componenta Managementul programului, M&E și studii a generat mai multe observații. Pentru specialiștii din domeniul monitorizării și evaluării, Fondul Global a solicitat prezentarea unui mecanism clar de tranziție. A fost discutată posibilitatea finanțării integrale din Fondul Global în primul an și a preluării ulterioare din resurse publice, ideal începând cu 2028 sau printr-o tranziție progresivă bine definită. Pentru asistența tehnică aferentă estimărilor, prognozelor și modelării HIV, Fondul Global nu a susținut continuarea finanțării pe întreaga perioadă 2027 - 2029. S-a discutat menținerea eventuală pentru 2027, cu preluarea ulterioară a funcțiilor la nivel național și utilizarea SIME HIV. Vizitele de studiu și deplasările externe nu au fost considerate prioritare. În schimb, Fondul Global a susținut desfășurarea IBBS, cu condiția prezentării unei justificări clare și a tranziției ulterioare către finanțare națională. Auditurile privind diagnosticul tardiv și abandonul tratamentului au fost apreciate pozitiv, fiind solicitată precizarea evaluărilor precedente, periodicității și utilizării rezultatelor. De asemenea, Fondul Global a exprimat rezerve privind finanțarea generală a activității de revizuire a protocoalelor clinice, documentelor
--	---

	normative și standardelor existente. S-a recomandat ca activitățile de suport pentru tranziție să fie corelate explicit cu intervențiile pe care le susțin, inclusiv prin indicarea activității de bază, numărului de zile de consultanță, produsului și costului. Fondul Global a recomandat ca activitățile de advocacy să fie orientate prioritar către intervențiile pentru care nu există încă un angajament ferm de finanțare națională. Dl Ruslan Poverga, AO Inițiativa Pozitivă, a atras atenția că existența unui angajament formal nu garantează întotdeauna implementarea acestuia, iar experiența planurilor de tranziție precedente arată că este necesară menținerea monitorizării și advocacy-ului inclusiv în cazul unor angajamente asumate. Astfel, s-a convenit asupra necesității revizuirii componentei și concentrării eforturilor asupra serviciilor și populațiilor pentru care mecanismele de preluare nu sunt încă asigurate. Pentru intervențiile privind drepturile omului și barierele juridice s-a solicitat descrierea barierelor, actelor normative vizate, produselor, termenelor, resurselor și modalității de sustenabilitate. Campaniile generale legate exclusiv de marcarea unor zile internaționale nu au fost considerate prioritare pentru finanțarea FG. Se recomandă revizuirea activităților. Pot fi menținute activități informaționale țintite, legate de obiective programatice concrete – PrEP, testare, reducerea stigmei și discriminării sau alte rezultate măsurabile. De asemenea, mesele rotunde și ședințele generale de coordonare trebuie reformulate în raport cu rezultate concrete. În cadrul ședinței, UCIMP a subliniat că nu este necesară eliminarea automată a tuturor acestor activități, însă fiecare trebuie să demonstreze o legătură directă cu rezultatele Cererii de finanțare. Cu privire la sistemele informaționale SIME HIV și SIME TB, reprezentanții IP UCIMP DS au informat că, în cadrul consultărilor cu echipa Fondului Global, a fost exprimată o poziție foarte rezervată privind continuarea finanțării sistemelor informaționale și a intervențiilor de tip <i>digital health</i> în forma și la nivelul bugetar propus. S-a recomandat revizuirea componentei SIME HIV, cu dezagregarea bugetului pe activități și produse concrete – audit de securitate, suport IT/helpdesk, mentenanță și alte necesități – și indicarea separată a costurilor pe ani. Eventuala finanțare din grant, în special pentru anul 2027, urmează să fie argumentată ca necesară pentru finalizarea și operaționalizarea investițiilor deja realizate, concomitent cu asumarea de către stat a costurilor recurente și de mentenanță. Tot la acest subiect, dl Sergiu Gherman, Centrul PAS, a propus prezentarea unei imagini consolidate asupra investițiilor realizate până în prezent în sistemele informaționale HIV și TB, inclusiv valoarea investițiilor, funcționalitățile dezvoltate, activitățile realizate și cele
--	--

	rămase, costurile necesare pentru finalizarea și operaționalizarea sistemelor, precum și costurile recurente și responsabilitățile instituționale pentru mentenanță. S-a menționat că investițiile realizate până la această etapă au fost estimate în cadrul discuției la aproximativ 200 mii EUR pentru ambele sisteme, valoarea exactă urmând a fi verificată. S-a propus ca solicitarea către Fondul Global să fie argumentată, după caz, drept finalizarea operaționalizării și instituționalizării unei investiții deja realizate, și nu drept o investiție digitală nouă. DI Nicolae Ivanov, IP UCIMP DS, a informat despre întârzierile în procesul de obținere a avizelor necesare pentru lansarea achiziției serverelor și despre riscul ca achiziția și livrarea acestora să se extindă până spre sfârșitul lunii septembrie, afectând finalizarea activităților contractate până la sfârșitul anului 2026. În acest context, s-a propus ca, în cazul activităților care nu vor putea fi finalizate în anul curent, să fie analizată includerea în 2027 doar a costurilor strict necesare pentru definitivarea și operaționalizarea sistemelor. Reprezentanții UCIMP au precizat, de asemenea, că activitățile privind elaborarea mecanismelor de finanțare, costificarea și pregătirea tranziției nu trebuie prezentate într-un buget agregat separat, ci integrate în intervențiile programatice la care se referă, astfel încât să fie vizibilă legătura dintre serviciu, costuri, măsurile de tranziție și sursa viitoare de finanțare. Participanții au propus ca fiecare instituție/responsabil de activitate să prezinte într-un termen cât mai scurt o descriere clară a intervențiilor propuse, incluzând necesitatea și argumentarea activității, rezultatele/impactul așteptat, costurile și perspectiva de tranziție și sustenabilitate, pentru integrarea acestora în partea narativă și bugetară a Cererii de finanțare. În contextul tranziției serviciilor de suport psihosocial pentru persoanele care trăiesc cu HIV, participanții au propus examinarea unei perioade realiste de preluare graduală a finanțării din surse publice, astfel încât tranziția să nu genereze întreruperea serviciilor. A fost menționată experiența României, unde un proces similar de tranziție a necesitat mai mulți ani. Totodată, reprezentanții societății civile au propus constituirea unui grup tehnic dedicat soluțiilor digitale, cu implicarea experților relevanți, pentru evaluarea investițiilor deja realizate, a rezultatelor obținute, a etapelor rămase și a necesarului real de finanțare pentru finalizarea sistemelor. Totodată, s-a propus examinarea unor soluții digitale punctuale, cu impact direct asupra accesului beneficiarilor la servicii și eficienței prestatorilor, în cazul disponibilizării unor resurse în urma revizuirii bugetului. În continuare, feedbackul pe activitățile TB a fost prezentat de Alexandru Dascalov, IP UCIMP DS, care a informat că observațiile FG, în mare parte, sunt similare celor formulate pentru HIV, fiind solicitată integrarea activităților privind costificarea, elaborarea mecanismelor de finanțare și pregătirea tranziției direct în intervențiile programatice corespunzătoare, și
--	--

	nu menținerea acestora într-un compartiment separat. Pentru intervențiile de screening activ al tuberculozei prin radiografie mobilă digitală nu au fost formulate obiecții majore, inclusiv în ceea ce privește costurile operaționale. În cazul utilizării echipamentelor radiologice ultraportabile, Fondul Global a solicitat clarificarea mecanismului de finanțare națională. S-a discutat menținerea temporară a finanțării din grant, concomitent cu dezvoltarea mecanismului de preluare din surse naționale/CNAM, astfel încât intervenția să fie finanțată integral din resurse naționale ulterior. Pentru diagnosticul de laborator, inclusiv laboratoarele de referință și cultura lichidă, nu au fost semnalate obiecții majore. Totodată, s-a solicitat clarificarea intervențiilor privind biosecuritatea laboratoarelor și controlul infecției în instituțiile medico-sanitare, cu delimitarea clară a activităților eligibile de eventualele lucrări de reparație, care nu reprezintă o prioritate pentru finanțarea Fondului Global. Participanții au propus ca pentru biosecuritate și controlul infecției să fie prezentată situația investițiilor realizate în granturile precedente, echipamentele existente și funcționale, necesitățile rămase și contribuția statului pe fiecare an. Intervențiile urmează să includă activitățile concrete, costurile, actele normative care trebuie elaborate sau revizuite, rezultatele și indicatorii, precum și mecanismul de sustenabilitate. Pentru transportarea probelor/serviciile de curierat, distribuția medicamentelor, mentenanța spațiilor și echipamentelor de stocare și alte servicii operaționale, s-a recomandat descrierea mecanismului de tranziție către finanțarea națională. De asemenea, participanții au menționat necesitatea ajustării mecanismelor naționale de achiziție pentru a permite procurarea sustenabilă a medicamentelor, testelor și altor produse din resurse publice după finalizarea grantului. Dna Valentina Vilc, coordonatoarea PNRT, a propus revizuirea de către membrii GTL TB și consultanții care dezvoltă proiectul Planului de tranziție și sustenabilitate, astfel încât pentru fiecare intervenție să fie prezentate clar ce urmează să fie realizat, în ce perioadă, din ce surse va fi finanțată, ce acte normative sau mecanisme trebuie dezvoltate și cum va fi asigurată preluarea de către stat. S-a subliniat necesitatea reflectării contribuției naționale pe ani și a perspectivei de finanțare după încheierea grantului. În ceea ce privește activitățile incluse în Componenta 5 – guvernare și monitorizare, participanții au propus revizuirea și redistribuirea, după caz, a activităților către intervențiile de prevenire, diagnostic și tratament pe care acestea le susțin. S-a precizat că activitățile care nu pot fi integrate direct pot fi menținute separat, cu condiția unei descrieri clare a produsului, rezultatului, impactului, indicatorilor și legăturii cu obiectivele Programului Național TB.
--	--

	Participanții au recomandat ca toate informațiile și ajustările aferente componentei TB să fie distribuite tuturor membrilor GTL prin documentele comune de lucru, pentru asigurarea transparenței procesului și pentru corelarea Planului de tranziție și sustenabilitate TB cu Programul Național de Răspuns la Tuberculoză și Cererea de finanțare 2027 - 2029. Silvia Stratulat a reiterat că Secretariatul CNC a invitat toți reprezentanții ambelor GTL și membri și invitați. Participanții care nu sunt prezenți la anumite discuții își asumă responsabilitatea pentru absență, iar procesul nu poate fi reluat de fiecare dată de la început. S-a convenit continuarea lucrului în documentele comune, inclusiv Google Drive, pentru asigurarea transparenței modificărilor. În paralel cu tabelele de lucru, fiecare activitate trebuie să dispună de o descriere narativă, deoarece justificarea, impactul și mecanismul de sustenabilitate nu pot fi reflectate integral doar în tabelul bugetar. Oxana Rucșineanu, AO SMIT, a informat că urmează o consultare suplimentară cu expertiza relevantă, inclusiv cu dna Golovanietkaia, în urma căreia vor fi prezentate propuneri privind componenta de asistență tehnică și eventualele ajustări ale activităților. S-a propus revenirea asupra subiectului la începutul săptămânii următoare, fără ca această consultare să întârzie între timp revizuirea celorlalte componente ale Cererii de finanțare. Secretariatul CNC TB/SIDA a reiterat necesitatea corelării Cererii de finanțare FG cu Programele Naționale și cu angajamentele de cofinanțare. S-a menționat că PNRT aprobat reflectă noua alocare și este, în linii generale, aliniat cu intervențiile pentru Cererea de finanțare. DI Iurie Climașevschi a informat că Programul Național HIV se află într-o nouă rundă de avizare și urmează să fie revizuit inclusiv pentru alinierea bugetului și reflectarea angajamentelor de cofinanțare la noua Cerere de finanțare. Participanții au propus consolidarea informațiilor privind cofinanțarea și coordonarea acestora între IP UCIMP DS, Ministerul Sănătății și coordonatorii Programelor Naționale. Pentru componenta TB, datele relevante urmează să fie prezentate și discutate în cadrul GTL. Participanții au discutat și necesitatea prezentării Programelor Naționale în limba engleză și au propus verificarea cerințelor exacte prevăzute în check-list-ul Fondului Global. Urmează să fie clarificat dacă este necesară traducerea integrală oficială sau dacă documentele în limba română pot fi însoțite, după caz, de o traducere de lucru neoficială. Silvia Stratulat a reamintit calendarul de elaborare și examinare a Cererii de finanțare și necesitatea transmiterii documentelor în timp util membrilor GTL și CNC. S-a indicat drept reper 13 iulie 2026 pentru disponibilitatea pachetului preliminar de documente și 16 iulie 2026 pentru transmiterea acestuia membrilor CNC spre examinare.
--	---

	La finalul ședinței s-a propus organizarea următoarei ședințe comune a GTL după integrarea ajustărilor, orientativ la 15 - 16 iunie 2026, data și ora urmând să fie coordonate de Secretariatul CNC cu IP UCIMP DS și coordonatorii Programelor Naționale.
Decizii/recomandări:	Membrii GTL Control HIV și GTL Control TB au agreeat continuarea definitivării Planurilor de tranziție și sustenabilitate HIV și TB și a documentelor aferente Cererii de finanțare către Fondul Global pentru perioada 2027 - 2029, cu integrarea recomandărilor Fondului Global și a propunerilor formulate în cadrul ședinței. Responsabilii de activități vor prezenta ajustările, argumentările și contribuțiile necesare pentru actualizarea documentelor până la 12 iunie 2026, ora 17:00. S-a agreeat examinarea suplimentară a subiectelor rămase deschise, inclusiv SIME HIV/SIME TB, CLM și soluțiile digitale, și integrarea concluziilor în următoarea versiune a documentelor. Următoarea ședință comună a GTL Control HIV și GTL Control TB va fi organizată orientativ la 15 - 16 iunie 2026, pentru examinarea versiunilor actualizate ale documentelor. Pachetul preliminar al Cererii de finanțare urmează să fie consolidat până la 13 iulie 2026, în vederea transmiterii documentelor către membrii CNC pentru examinare conform calendarului aprobat.

Elaborat:

Secretariatul CNC TB/SIDA